

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. II. An Prælati inferiores possint statuere impedimenta matrimonium
dirimentia?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

sine præsentia Parochi, & testium, *si sine his maneat contractus legitimus*. N. *si non maneat* C. min. ergo constitutione Ecclesiæ materia hujus sacramenti mutata est *materialiter* C. *formaliter* N. conseq. ex n. 1879. & seq. Aliud enim est, dicere, Ecclesia non potest facere, ut id, quod retinet prædicatum, sub quo designatum est in materiam idoneam sacramenti, non sit idonea materia sacramenti; aliud, quod non possit facere, ut illa res non retineat amplius tale prædicatum. Primum verum est. secundum falsum est ex dictis. Primum faceret mutationem formalem. Secundum solum mutationem materialem, Ecclesiæ non impossibilem.

1887. Ex hoc colliges per hoc, quod Ecclesia superinduxerit nova quædam impedimenta matrimonium dirimentia, nihil ab ea mutatione formali, sed tantum materiali mutatum esse circa materiam, & formam Sacramentorum à Christo determinatam; mutationem autem materialem competere Ecclesiæ, non formalem, jam ostensum est. Etiam si enim supposita Ecclesiæ constitutione, matrimonium contrahere volentes inhabilet ad contrahendum, seu contractum validè celebrandum, *sine præsentia Parochi, & testium*, per hoc tamen non facit, quod contractus, retinens prædicatum *contractus legitimi*, non sit apta materia hujus sacramenti; sed tantum quod non habeat hoc prædicatum, non servatà formam in Tridentino præscriptam, quæ mutatio est solum materialis.

§. II.

An Prelati inferiores possint statuere impedimenta matrimonium dirimentia?

1888. Affirmativa saltem quoad Episcopos, & locorum ordinarios suaderi potest ex his, & similibus motivis. 1. quia quilibet Episcopus in sua Diocesi potest omnia, quæ Papa in universo orbe Christiano, nisi aliqua sibi à summo Pontifice sint specialiter reservata; nullibi autem reperitur, hanc potestatem à summo Pontifice sibi specialiter esse reservatam; ergo. Ma. tenet instar regulæ, Soto *de Just.* l. 10. q. 1. a. 3. Sanchez l. 1. hic D. 61. a. n. 3. & alij. deinde constat ex facto, quo à quibusdam

Episcopis, & Concilij Provincialibus, vel Nationalibus, ejusmodi impedimenta introducta sunt, ut videri potest apud Pontium l. 6. de matr. c. 1. n. 12. & alios.

Nihilominus dicendum, potestatem statuendi impedimenta matrimonii dirimentia, esse penes solum summum Pontificem. Nam Episcopi suam potestatem (intellige jurisdictionis) immediate accipiunt à summo Pontifice, à quo *in partem sollicitudinis, non autem potestatis plenitudinem vocantur. c. qui se sui, a. q. 6.* ubi Vigilius Papa ait, liquere, *causarum majorum negotia causarum sanctæ sedis esse reservata; eo quod illa reliqua Ecclesiis in a vices suas crediderit largiendas, ut in partem sint vocatæ sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis.* V. Card. de Lugo. *Respons. moral.* l. 1. d. 45. a. n. 1. Et in c. *Ad honorem.* 4. de antor. & usu pall. idem repetitur; ubi dicitur, quod *solus Romanus Pontifex in Missarum solemnibus pallio semper utatur, & ubique quoniam ipse (nimirum solus) assumptus est in plenitudinem Ecclesiasticæ potestatis, quæ per pallium significatur;* ergo Papat inferioris Prælati tantum jurisdictionis, & non plus habent, quantum à summo Pontifice accipiunt; atqui ab hoc eis potestatem statuendi impedimenta matrimonii dirimentia generaliter communicatam esse, nullo jure scripto, vel non scripto, probatur; & plenitudinem jurisdictionis Pontificiæ non habere constat; ergo; sic communis cum Perez de matr. l. 21. sect. 5. n. 7.

Dices: ergo saltem *in suis Ecclesiis* habebunt plenitudinem potestatis significatæ pallio, ut ait textus, quibus pro Ecclesiæ sua pallium conceditur. R. N. illatum si propriè loquamur *de plenitudine potestatis*, nimirum non restrictæ, etiam per ordinem ad suos. Nec enim alijs infra Papam conceditur usus pallij etiam in suis Ecclesijs, *pro semper*, ut expressè ait textus; sed *pro certis tantum diebus;* & quædam *causis gravioribus*, inter quas meriti numeratur jurisdictionis statuendi impedimenta matrimonii dirimentia, *sanctæ sedis reservatis*, ut habetur *c. qui se sui, a. q. 6. priorum.* accedit, quod Christus omnes suas pascendas tradiderit non alteri, nisi Petro, & Successoribus ejus.

Ad rationes in contrarium R. ad 1. jam ex dictis

ex dictis constare, hanc potestatem sibi à Pontifice reservatam, 1. reservatione generali causarum graviorum. 2. in potestate ordinaria, quæ Episcopis generaliter concessa est, titulo jurisdictionis Episcopalis, seu ordinariæ, non claudi potestatem impedimenta dirimentia statuendi, consequenter speciali reservatione non egere, quare in eo argumento neganda venit ea regula Soti, & aliorum, quatenus exigit specialem reservationem.

1891. Ad 2. ibid. 32. me non negare Episcopis jurisdictionem statuendi quædam impedimenta dirimentia, quæ suam vim obtineant *comprobatione Summi Pontificis*; non autem antè. Nec exempla, quæ refert Pontius ibidem citatus, aliud probant. Nam, esto illi Episcopi in Concilijs suis statuerint quædam ejusmodi impedimenta, plura tamen à summis Pontificibus rejecta sunt; alia confirmata; sine quo nec illa vim ullam habuissent. Et quamvis Pontius *cit. n. 12.* dicat: hanc potestatem *de jure* pertinere ad Episcopos, & Concilia nationalia, ac Provincialia; fatetur tamen, antiquâ jam consuetudine summo Pontifici reservatam.

Nec obstat, quòd aliqui dicant, contractum matrimonij esse *juris naturalis*, quo omnes sunt habiles nullo impedimento naturali laborantes; consequenter hoc jus non rectè à Republica Ecclesiastica restringi. Nam esto sit *juris naturalis permittentis*; non est tamen *juris naturæ præcipientis*. Unde rectè notat celebris Jurisconsultus & Doctor Schambogen in centum questionibus Juris, quibus titulus: *Ars longa vita brevis q. 7.* quamvis lex humana nihil possit præcipere, quod jus naturæ prohibet, vel prohibere, quod præcipit: potest tamen libertatem naturalem modificare, & vetare, quod naturaliter, seclusis causis, & circumstantiis, simpliciter liceret.

§. III.

An consuetudine induci possint nova impedimenta dirimentia vel abrogari constituta?

1892. Negativam quoad primam partem sequuntur Glossa in *c. 1. de cognat. spirit.* Joannes Andreas, & Ancharan. in *c. 5. de consang.* & alij, quorum ratio est. 1. quia sic consuetudine contrariâ etiam possent abrogari impedimenta dirimentia Ecclesiæ constitutione inducta; at hoc fieri

non potest. 1. quia consuetudo contrahendi matrimonium intra gradus jure prohibitos, expressè dicitur *corruptela in c. Quod super 5. de consang.*

2. Quia textus in *c. super eo. 3. de cognat. spirit.* quo videtur consuetudini concedi vis faciendi, quòd liceat contrahere in gradibus prohibitis cognationis spiritualis, consequenter abrogare constitutionem Ecclesiæ, quâ talia conjugia dirimuntur, solùm loquitur de casu, quo scandalum nasceretur, si conjunctio eorum non permitteretur ex consuetudine, quos jure inhabiles reddit Ecclesiæ: ergo extra hunc casum consuetudo nihil potest.

Pro 2. parte est, quia defacò, præsertim in Provincijs septentrionalibus, ubi hæretici degunt, jam invaluit consuetudo matrimonia contrahendi cum impedimento jure Ecclesiastico solum dirimente; ergo consuetudo habet vim abrogandi leges etiam Ecclesiasticas; patet conseq. quia cum leges humanæ firmitatem non obtineant, nisi approbentur, & roorentur moribus utentium, & quoad leges Ecclesiasticas ab hæreticis planè oppositum jam à centum, & amplius annis fiat in plurimis ab Ecclesiâ statutis, vix bene dici potest, respectu eorum eas Ecclesiæ leges adhuc vim obligationis obtinere.

Et ideo ejusmodi hæreticorû conjugia valida esse censent Marchantius *tom. 3. Tribun. Sacram. tr. 1. tit. 6. conclus. 4.* Bonagratia in *summ. qq. Regular. disceptat. de matr. Sacram. n. 67.* & alij apud P. Westner *de Canonic. Imped. matrim. p. 1. a. 1. n. 20. qui n. 25.* censet, præstare, decisionem Apostolicam, propter rei gravitatem, & casuum frequentiam, expectare, quàm de ea aliquid certi statuere; quamvis existimet sententiam hæreticorum matrimonijs faventem, probabilem, ac tutam, & ratione, ac juris principiis generalibus spectatis, negante potiore videri; his præmissis.

Ad questionem initio §. propositam (an consuetudine mutari, vel constitui impedimenta possint) 32. resolutionem constare ex dictis à n. 1244. ubi responsû est affirmativè, si consuetudo talis sit legitime inducta, vel præscripta. Et ita tenet Castrop. *de sponsal. d. 4. p. 1. n. 5.* citans P. Sanchez *l. 7. hic d. 4. a. n. 11.* Pontium *l. 6. c. 4. n. 6.* & alios. Et huic resolutioni non obstat. *c. quod super 5. de consang.* consuetudinem matrimonia